

3. Regionální konference „Za čistou řeku Jihlavu“ dne 13. 12. 2017 v Jihlavě

Příprava a realizace opatření na bodových zdrojích znečištění v povodí řeky Jihlavy

Mgr. Jaroslav Mikyna
Krajský úřad Kraje Vysočina,
odbor životního prostředí a zemědělství
telefon: 564 602 267
e-mail: mikyna.j@kr-vysocina.cz

Kraj Vysočina má druhý nejvyšší počet obcí z krajů v ČR po Středočeském kraji. **Území Kraje Vysočina se vyznačuje značnou sídelní roztržitostí s převažujícím podílem malých obcí o velikosti do 500 ekvivalentních obyvatel (EO).** Na území kraje se nachází **704 obcí**, z nichž přibližně pouze necelá 1/3 má ČOV

Všechny obce, které jsou zdrojem znečištění o velikosti nad 2000 EO, buď mají odpovídající ČOV nebo probíhají jejich intenzifikace

Od roku 2002 **se zvýšilo napojení** obyvatel kraje na veřejné kanalizace ukončené ČOV **z 60 na více než 76 procent**

Dotace do ochrany vod jsou Krajem Vysočina poskytovány obcím a jejich svazkům již od roku 2002

Za dobu existence kraje se jedná o dotace v celkovém úhrnu téměř 840 mil. Kč

Dotace na podporu odvádění a čištění odpadních vod v obcích v povodí řeky Jihlavy nad VD Dalešice:

- Od roku 2002 investovaly obce a jejich svazky v povodí Jihlavy do výstavby a rekonstrukcí svých kanalizací a ČOV více než **2,3 mld. Kč**. Z toho **podpora** z evropských, státních a krajských zdrojů dosáhla v souhrnu **více než 1,8 mld. Kč**, další akce jsou připraveny k realizaci
- **Podpora z rozpočtu kraje za uvedené období přesáhla 175 mil. Kč**. Podpořeno bylo zpracování celkem **79 studií a projektových dokumentací** a realizace **42 stavebních akcí** – výstavby a obnovy kanalizací a ČOV
- **Nejvýznamnější realizovanou akcí byla stavba „ČOV Třebíč – Intenzifikace“ podpořená z OPŽP**: důvodem požadavek na zvýšené odstraňování P a N, 30. 9 2016 KrÚ vydal kolaudační souhlas
- Nadále se však jedná o problematiku vyžadující **dlouhodobé řešení**

**ČOV TŘEBÍČ čistí
odpadní vody
třebíčské
aglomerace a má
kapacitu 70 000
EO. Do provozu
uvedena v roce
1977.**

**2014 a 2015
proběhla její
intenzifikace -
zvýšení účinnosti
v odstraňování
živin
- snímek před
intenzifikací**

Realizace intenzifikace ČOV pro město Třebíč

ČOV Třebíč po intenzifikaci 2016

Pracovní skupina Za čistou řeku Jihlavu

- K přípravě realizace opatření, které by měly vést ke zlepšení jakosti povrchových vod v Jihlavě a v jejím povodí vycházejících z Jakostního modelu, byla již počátkem roku 2014 vytvořena **pracovní skupina „Za čistou řeku Jihlavu“ v čele s gesčním radním**
- Jedním z hlavních cílů činnosti této skupiny je **osvěta a pozitivní motivace znečišťovatelů** a získání podpory pro realizaci nejvíce přínosných (efektivních) opatření k ochraně vod na bodových i plošných zdrojích znečištění v povodí
- **Aktivity:** pořádání seminářů pro znečišťovatele, jejich kontroly a jednání s nimi, pořádání konference Za čistou řeku Jihlavu, úpravy dotačních titulů kraje, využití Jakostního modelu a souvisejících studií při aktualizaci koncepčních materiálů (plán dílčího povodí Dyje schválený ZK dne 10. 5. 2016, komplexní aktualizace PRVKUK apod.

DOTACE z rozpočtu Kraje Vysočina poskytované do vodohospodářské infrastruktury obcí a jejich svazků a administrované OŽPZ

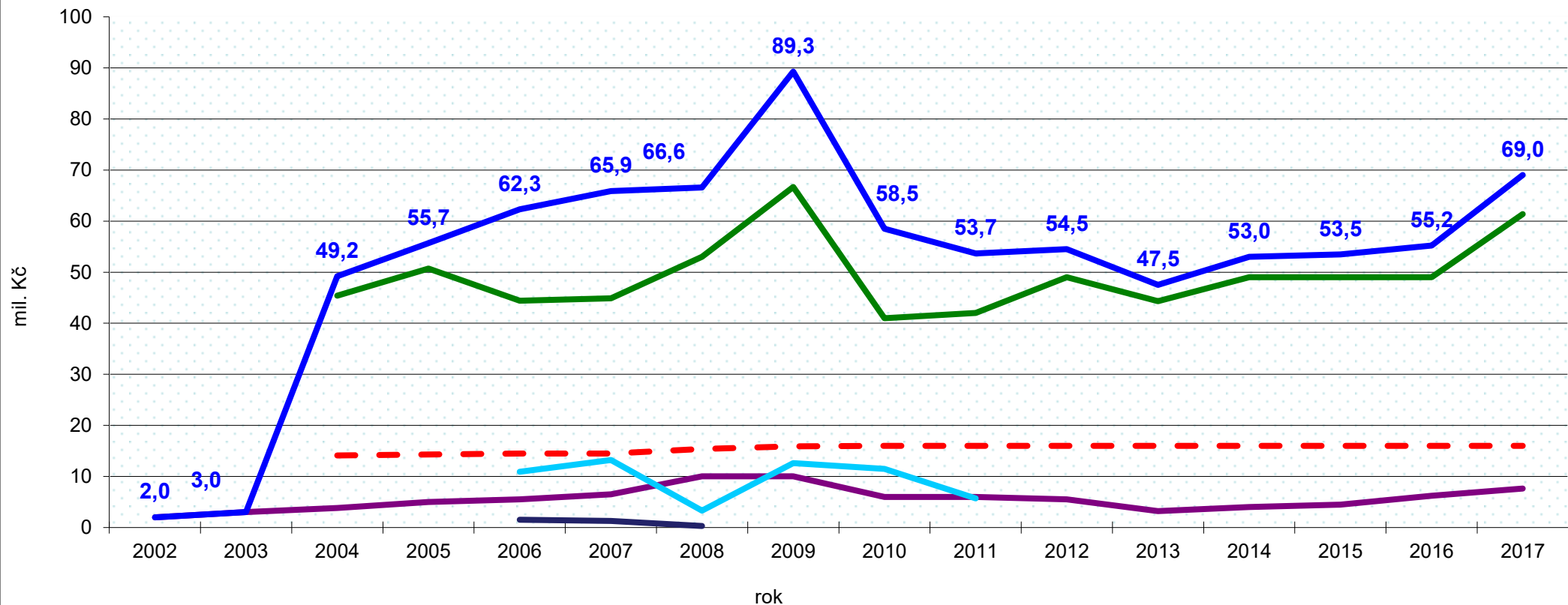
- Pro letošní rok byla oproti roku 2016 celková alokace zvýšena o 10 mil. Kč
- **Fond Vysočiny Grantový program Čistá voda 2017**
- **Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování dotací na infrastrukturu vodovodů a kanalizací**
- Za dobu existence kraje byly obcím a jejich svazkům se jedná o dotace z jeho rozpočtu v celkové výši **přes 840 mil. Kč**
- Příjmy kraje z poplatků za odběr podzemních vod přitom byly méně než třetinové – cca 16 mil. Kč ročně
- Přednostní podpora Kraje Vysočina je zaměřena na odvádění a čištění odpadních vod v obcích v územích vyžadujících zvláštní ochranu vod nebo přírody

Krajský úřad Kraje Vysočina, OŽPZ každoročně zajišťuje administraci 2 dotačních titulů kraje v oblasti odvádění a čištění odpadních vod, které bodově ve specifických kritériích zohledňují řešení obcí jako bodových zdrojů znečištění v povodí řeky Jihlavy nad VD Dalešice (celková alokace finančních prostředků do oblasti VH byla **65 mil. Kč):**

- **Grantový program Čistá voda 2017** (alokace 9 mil. Kč) v rámci **Fondu Vysočiny**, který je určený na podporu zpracování studií a projektových dokumentací ve 3 oblastech: Zásobování pitnou vodou, Odvádění a čištění odpadních vod, Ochrana před povodněmi a před suchem
- **Zásady Zastupitelstva Kraje Vysočina na poskytování dotací na infrastrukturu vodovodů a kanalizací** (alokace 56 mil. Kč) určené na podporu realizace staveb vodních děl – vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu včetně souvisejících objektů (ČOV, ÚV, VDJ)

Dotace poskytnuté Krajem Vysočina v oblasti vodního hospodářství v letech 2002 - 2017

- grantový program Čistá voda
- infrastruktura vodovodů a kanalizací
- spolufinancování staveb s MZe
- opatření k ochraně před povodněmi
- příjem kraje z poplatků za odběr podzemní vody
- celkem

Zásady ZK pro poskytování dotací na infrastrukturu vodovodů a kanalizací

- V letošním roce 2 kola příjmu žádostí – leden a červenec – o **poskytnutí dotace** rozhodlo ZK na zasedáních ve dnech 28. 3. a 12. 9. 2017
- ZK letos schválilo dotaci 30 žadatelům ze 33, z toho **v povodí Jihlavy byly podpořeny 3 akce**: Intenzifikace ČOV **Heraltice** a ČOV **Rudíkov**, dobudování kanalizace aglomerace **Dolní Cerekev – Kostelec u Jihlavy**
- OŽPZ připravil návrh nových zásad ZK, který byl schválen na zasedání ZK dne **7. 11. 2017** a je platný pro příjem žádostí o dotaci od roku 2018
- **Žadatel**: obec, svazek obcí a vybrané právnické osoby (vlastněné min. ze 75 % obcemi, které vlastní majetek VaK a vykazují 75 % činnosti ve VaK)
- **Max. výše dotace je 75 %** celkových uznatelných nákladů, v oblasti A 5 mil. Kč a v oblasti B 10 mil. Kč
- **Povinné přílohy žádosti**: PD pro SP, pravomocné stav. povolení, výsledky veřejné soutěže včetně smlouvy o dílo, aj.

Intenzifikace ČOV Heraltice

Zásady ZK pro poskytování dotací na infrastrukturu vodovodů a kanalizací

- **Nejvýznamnější změnou** zásad je v oblasti A a B rozšíření předmětu žádosti i na městské části měst (o velikosti nad 5 000 obyvatel resp. 10 000 EO), které dosud nemohly být předmětem žádosti. Dále provedení změn v uznatelných a neuznatelných nákladech a v povinných přílohách žádosti o dotaci. Kraj již nebude podporovat prosté rekonstrukce vodovodů a kanalizací a souvisejících objektů. Takové náklady budou uznatelné jen v případě, dojde-li ke zvýšení kapacity vodovodních a kanalizačních řadů nebo ke zvýšení účinnosti ČOV apod.
- Zveřejnění výzvy k předkládání žádostí o dotaci podle nových zásad se předpokládá dne **13. 12. 2017** po schválení rozpočtu kraje na 2018 a **příjem žádostí v druhé pol. ledna 2018** - projednání v ZK dne 27. 3. 2017
- V rozpočtu Kraje Vysočina na rok **2018** je pro tento dotační titul schválena alokace finančních prostředků ve výši **60 000 000 Kč**.

Výstavba kanalizace a ČOV – aglomerace Dolní Cerekev – Kostelec u Jihlavy

Fond Vysočiny – grantový program Čistá voda 2017

- Výzva k předkládání žádostí o podporu kraje byla vyhlášena ZK dne 7. 2. 2017 - o poskytnutí dotací rozhodlo ZK dne 9. 5. 2017
- podpora kraje v případě výstavby či obnovy ČOV v obcích vel. nad 500 EO je vázána na **zajištění odstraňování fosforu v odpadních vodách**
- Max. podíl podpory kraje: až **60 %** celkových nákladů projektu
- Z celkem **67** žádostí o podporu bylo letos podpořeno **57**, z nichž se **6** týkalo projektů na odvádění a čištění odpadních vod v povodí řeky Jihlavy - **Cejle, Kracovice, Kouty, Okřešice, Okříšky a Třeštica**
- V r. 2016 bylo podpořeno **11** projektů kanalizací - **Batelov, Čechočovice, Hartvíkovice, Hrutov, Hvězdoňovice, Luka nad Jihlavou, Koněšín, Nárameč, Opatov, Plandry a Stařeč**
- Návrh alokace na r. **2018 je 7,0 mil. Kč** - na zasedání ZK dne **6. 2. 2018 bude vyhlášena výzva** k předkládání žádostí o podporu podle tohoto GP

Průzkum a monitoring výustí kanalizací měst a obcí

Realizováno na základě zadání Kraje Vysočina společností AQUATIS a.s. ve spolupráci s Povodím Moravy, s.p. v roce 2015.

Důvod průzkumu: Při zpracování Jakostního modelu vzniklo podezření, že část znečištění z některých sídel je zaústěna přímo do vodních toků namísto na centrální ČOV. Identifikováno přes 1 000 kanalizačních výustí (většinou dešťových) – cca 10 % označeno jako problémové (celkem 117).

Výustím byla přiřazena rizikovitost 1 - 4 (nejvyšší 4).

rizikovitost	počet kan. výustí
4	3
3	14
2	40
1	60
celkem	117

V roce 2016 zaslána **výzva vlastníkům a provozovatelům** kanalizací ke stanovisku k problémovým výustím a zjednání nápravy.

V květnu a červnu 2017 provedeno šetření (kontrola) na výustích kanalizací s rizikovostí 2 - 4. U většiny výustí **byla přijata opatření** a nebylo žádné znečištění zjištěno. V dalších případech jsou **opatření připravována či realizována**.

Opravená výust' kanalizace do Třeš'tského potoku v Třešti

Výust' kanalizace v obci Hybrálec po odstranění průsaku balastních vod

U cca 20 výustí bylo identifikováno znečištění splaškovými vodami - výtok šedé vody, zápach, nánosy v toku.

Vlevo - výsti kanalizace v městysu Heraltice

Dole – výust' kanalizace ve statutárním městě Jihlavě

Na základě zjištění z kontrol byli **vlastníci kanalizací znovu vyzváni** ke stanovisku ke zjištěným skutečnostem a uvedení návrhů na odstranění nežádoucího stavu.

Výsledek: příslib k nápravě, popř. jsou již realizována či připravují se konkrétní opatření (stavební úpravy, posouzení variant řešení, výstavba nové splaškové kanalizace atd.).

Závěry: Bylo potvrzeno, že v některých sídlech s centrální ČOV nadále dochází k vypouštění odpadních vod bez odpovídajícího čištění do vodních toků. Na většině vytipovaných vyústění kanalizací však již **byla či budou provedena příslušná opatření**. U ostatních bude situace i nadále krajským úřadem monitorována a bude nadále s jednotlivými znečišťovateli jednáno.

Děkuji za pozornost

Mgr. Jaroslav Mikyna
Krajský úřad Kraje Vysočina,
odbor životního prostředí a zemědělství
telefon: 564 602 267
e-mail: mikyna.j@kr-vysocina.cz
www.kr-vysocina.cz